

ὄχι διὰ τὴν πῆς ταμπήσουσαν πλέον, ἀλλὰ διὰ τὴν λυσ-
σάξουσαν μὲ ἀρπαγὴν πέντε ἑκατομμυρίων. Τιμιώτατοι ἄστοι
κερδίσαντες διὰ τῆς ἐργασίας των χρήματα κατεστράφησαν
ἐν ἀκαρεΐ διὰ τὴν πλουτίσουσαν οἱ κύριοι Σύμβουλοι, οἱ ταμ-
πάσιδες! Ποῖαν πράξιν παρομοίαν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ὁ Ἑρ-
μῆς τῆς Πιστωτικῆς; Τὸν σιδηρόδρομόν της ἀπὸ Πύργου
εἰς Κατάκωλον, ὃν χθὲς ἀκόμη ἔφερον εἰς αἴσιον πέρας, πρῶ-
τη αὐτῆ ἄνευ κλοπῶν καὶ σάλων δημιουργήσασα ἔργα πρῶ-
της τάξεως δημοσίας ὠφελείας; Ἡ τὸν ἀπὸ Πειραιῶς εἰς
Πάτρας σιδηρόδρομον ὃν ἐλπίζομεν ὅτι καὶ αὐτὸν θ' ἀνα-
λάβῃ νὰ διεξαγάγῃ τιμῶς καὶ χωρὶς βραχέως, ἀλλὰ Θεο-
σαλονικοὶ σιδηρόδρομοι καὶ Μαυρογορδάτοι; Αἱ μετοχαί
της ὅμως, λέγει ὁ Ἑρμῆς, κυλινδρῶνται ὡς χιονοστιβάδες;
Πρέπει δηλαδὴ νὰ κάμῃ τὰ τερτίπια τῶν Μεταλλουργείων
τοῦ Λαυρίου ἢ καὶ τῆς Παρελληνίου νὰ δίδῃ μερίσματα
κέρδους ἀπὸ τὰ κεφάλαια καὶ νὰ ἐξαπατᾷ τὸν κόσμον; Ἡ
Πιστωτικὴ τώρα κυρίως ἀρχίζει τὰ μεγάλα ἐπικεροῦ ἔργα
της καὶ ἂν ὡς τώρα διεχειρίσθησαν τὰ ἀλλότρια ὁ Διευ-
θυντὴς καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον μετὰ φειδῶς καὶ σω-
φροσύνης, ἀπὸ τοῦδε ὅσαί ἐργασίαι τῆς Πιστωτικῆς θὰ ἐκταν-
θῶσιν, ἢ πρὸς αὐτὴν πίστις τοῦ δημοσίου οὔτε μὲ ζωντανούς,
ὄχι ψόφους, Ἑρμῆδες κλονεῖται. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν κ. Δού-
μαν, καθ' οὗ κυρίως ὁ Ἑρμῆς ἐπιτίθεται, οὗτος εἶνε ἐκ
τῶν ὀλίγων τραπεζικῶν οἵτινες χαίρουσι τὴν ὑπόληψιν
τῶν ἀστικῶν κεφαλαίων διὰ τὴν ἐγνωσμένην ἀστικὴν αὐτοῦ
τιμιότητα.

Ὁ καθηγητὴς Γυμνασίου κ. Πατσόπουλος, μὴ ἀκού-
μενος εἰς τὴν διάψυξιν, ἢν ἡμεῖς ἐκάμαμεν περὶ τῶν δια-
δοθέντων ὅτι αὐτὸς ὑπεκίνησε τὰ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ
κατὰ τοῦ κ. Βερναρδάκη γενόμενα, ἐπιθυμῶν νὰ ἐπιτείνω-
μεν ἐκ μέρους του τὴν διάψυξιν αὐτῆν, καθ' ὅσον, λέγει,
οὐδὲν ἔχει ἐναντίον τοῦ κ. Βερναρδάκη ἀλλὰ καὶ ἂν εἶχεν,
οὔτε τοῦ χαρακτῆρός του οὔτε τῆς ἀνατροφῆς του θὰ ἦτο
νὰ καταφύγῃ εἰς τοιαῦτα μέσα. Μετὰ τὴν κατηγορηματι-
κὴν αὐτῆν διάψυξιν, εἰς τὴν εἰλικρινεῖαν τῆς ὁποίας πι-
στεύομεν, μένει ἡ ἐξήγησις, ὅτι οἱ πρωτοεργοὶ τῶν παρα-
χῶν ἢ ὑπεκινήθησαν ἢ νὰ εὐαρεστήσουσαν ἢ θέλησαν τοὺς κκ.
Κόντον καὶ Γεννάδιον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, μεθ' ὅλον
τὸν σεβασμὸν, ὃν ἔχομεν πρὸς ἀμφοτέρους, ἐκπλησσομεθα
πῶς δὲν ἀπεκέρχοντο ἀκόμη τὰ γενόμενα, ἀπαντῶντες τοῦ-
λάχιστον εἰς τοὺς σαφεῖς ὑπαιτιγμούς τοῦ κ. Βερναρδάκη.
Δυστυχῶς οἱ τίμιοι ἄνθρωποι δὲν ἔχουν πλέον πού νὰ στα-
θοῦν. Οἱ χαρακτῆρες ἐξηυτελίσθησαν καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη εἰς
κἀνένα δὲν ὑπάρχει. Ὅσοι ἀναβαίνει τις ὑψηλότερα, τόσο
ἡ ἠθικὴ ἀσφυξία ἐπιτείνεται. Ἄερα! ἄερα!

Εὐτυχῶς αἱ ἀπόκρεω μας φέτος θὰ ἦνε μᾶλλον χρωμα-
τισμένοι. Διάφοροι συντεχνίαί προετοιμάζουσαν συμβολικάσμα-
σκαράτας μὲ στίχους, κωμικὰς σκηνάς, τραγουδάκια. Αἱ
ἀπόκρεω πρέπει νὰ χρησιμεύσουσαν ὡς εἶδος βήματος ἢ θεά-
τρου τοῦ λαοῦ. Ἄς τὰ ποῦν νὰ ξεσκιάσουσαν. Ὁ ἦρωες τῶν μα-
σκαράτων αὐτῶν, καθὰ πληροφοροῦμεθα, θὰ ἦνε ὁ Καλλι-
γᾶς. Ἐν ἐκ τῶν συμβόλων των θὰ ἦνε καὶ ἡ σημαία τοῦ
κ. Βαλέτσα, διηρημένη εἰς σκουπομάνικο, εἰς ταμπασκέραν
τοῦ Λομβάρδου καὶ εἰς δύο τρεῖς γυναικείους φαρμπαλάδες.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

Ὦ! νά! ὁ καρακιόζης, ὦ! νά καὶ ἡ καμήλα!

Ὦ! νὰ τὰ ροπαλά μας καὶ μασκαράδων μούραις!
Ὅτ' αὐτὰ μάτια μᾶς προβάλλουν θεάματα ποικίλα,
παλῆγαστικὰ ποδάρια καὶ τηγανιοῦ μουντζούραις.
Τί μούτσουνα στοὺς δρόμους καὶ μέσα ὅτ' ἡ Βουλὴ!..
ἢ Ἀποκρητὰ ὅτ' ὀ γλέντι καὶ πάλι μᾶς καλεῖ.

Ψυχὴ μου Καρακιόζη, ἐλεύθερε πολίτη!

Ὦ! τί καλὰ ν' ἀνέβης εἰς τῆς βουλῆς τὸ βῆμα
Μὲ ὅλη σου ἐκείνη τὴ μασκαρένια μύτη,
μὲ ὅλα σου τὰ σκέρτσα καὶ τὸ κομψό σου σχῆμα.
Μὲ τὴ γνωστὴ φωνὴ σου ἐξάφαλμο ν' ἀρχίσης,
καὶ γιὰ Οἰκονομίας καὶ σὺ νὰ μᾶς μιλήσης.

Καὶ σὺ σὰν τὸν Δουζίνα νὰ πῆς τὸ πρόγραμμά σου,
ν' ἀπλώσης τὸ ζωνάρι ἀμέσως γιὰ κανυᾶ,
καὶ σὰν παραθυμώσης, μὲ ὅλα τὰ σωστά σου,
ν' ἀρχίσης ὅτ' ὀ στηλιάρη τὸ Παῦλο Καλλιγᾶ.
Πάτ κιουτ' ἐδῶ τὸν ἕνα, πάτ κιουτ' ἐκεῖ τὸν ἄλλο...
πῶ! πῶ! τί πανηγύρι καὶ πατιρντὶ μεγάλο.

Καὶ πάρε ἀπ' τὸ χέρι τοῦ φοβεροῦ Βαλέττα
ἐκείνη τὴ σημαία καὶ σήκωσ' τὴν ψηλά,
καὶ ὅλους εἰς τὰ κράα τοὺς ἀρχηγούς παραίτα,
καὶ πάτ τοῦ Δεληγιάννη καὶ τοῦ Ζυγομαλά.
Σὺ γίνε κομματάρχης εἰς ὅλων τὸ γεινάτι,
καὶ τῶν ἀρχῶν σημαία ἐσὺ καὶ μόνο κράτει.

Ὦ! ἔλα, Καρακιόζη, ὅτ' ὀ βῆμα νὰ μᾶς ψάλλης,
μὲ πληρωμὴ ὁ κόσμος εἰς τὴ βουλὴ θὰ τρέξῃ,
κι' ἂν σὺ καινούριους φόρους θελήσης νὰ μᾶς βάλλῃς,
θὰ τοὺς δεχθοῦμε ὅλοι, χωρὶς νὰ ποῦμε λέξι.
Ζήτω ὁ Καρακιόζης, ὁ μόνος πατριώτης,
καὶ τῶν φιλελευθέρων ἀρχῶν ὁ θιασώτης.

Σουρῆς.

Αἱ ΑΘΗΝΑΙ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΑΙ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ Β' ΤΗΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

(Ἀνεγνώσθη τὴν 2 Φεβρουαρίου 1883)

Ἀξιότιμοι Κύριοι.

Κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς ἀνακοίνωσιν, καθ' ἣν ὅσον
τὸ δυνατόν σαφῶς καὶ λεπτομερῶς ἐξετέθη ἡ κατάστασις
εἰς ἣν διατελεῖ τὸ νότιον μέρος τῶν περὶ τὰς Ἀθήνας χώ-
ρων, ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τὸ φοβερὸν τῶν εἰκόνων, ὧν ἀντελή-

φθη, ήναγκάσθη νά επιμείνη κυρίως περί κεφάλαιά τινα, παρερχομένη σχεδόν άλλα.

Και δὴ περιγράψασα τὰς ὑπονόμους κατὰ τὰς ἐκβολὰς αὐτῶν, τὴν ἐλεεινότητα τῶν περὶ τὸ ἕξω Δίπυλον ἀνασκαφέντων χώρων, τὰς λίμνας τῶν περιττωμάτων τὰς περὶ τὸ β' δημοτικὸν Νεκροταφεῖον, τοὺς λόφους τῶν σκυθάλων, οὓς συναθροίζουσι περὶ τὸ Σφαγεῖον πρὸς τροφὴν τῶν χοίρων, τὴν κακὴν ἐν τοῖς Νεκροταφεῖοις ἀνόρουξιν τῶν λάκκων καὶ τὴν παράνομον ταφὴν τῶν ἐξ εὐλογίας θανόντων καὶ τέλος τὴν ἐξ αἵματος λίμνην τοῦ ζητήματος τῆς ἐπιχωματώσεως, τῆς σωρεύσεως κόπρων ζώων κατὰ τὰ πρόθυρα τῆς πόλεως, τῶν θνησιμαίων ζώων, ἅτινα πανταχοῦ ἐριμμένα εὖρε καὶ τῶν εἰς πάντα τὰ μέρη ἐν ἀνοικτῷ ἀέρι ἀπαντάντων ἀποπάτων.

Σήμερον μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως ὁμολογοῦσα ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι κατὰ τὴν περιουσίαν αὐτῆς τοῦ βορείου ἕξω μέρους τῆς πόλεως, οὐδὲν τῶν τερατωδῶν φαινομένων ἀπῆντησε, — θὰ καταγίνῃ κυρίως περὶ τὰ μικρότερα τελευταῖα.

A.

Καὶ πρῶτον τὸ ζήτημα τῆς ἐπιχωματώσεως. Καθ' ὅσον ἡ ἐπιτροπὴ ἠδυνήθη νά ἀντιληφθῇ, καλοῦσι παρ' ἡμῖν ἐπιχωματώσιν τὴν συσώρευσιν διαφόρων ὑλῶν — κυρίως λίθων, χώματος καὶ τῶν παρερχομένων ἐκ τῆς καταδράσεως τοίχων οἰκιῶν, ἥτοι ἄμμου καὶ ἀσβέστου, — πρὸς ἰσοπέδωσιν χώρου τινός, ὅστις διὰ λόγους γεωμετρικοῦς πρέπει νά ὑψωθῇ, ὅπως ἡ χωροστάθμησις τῆς πόλεως καὶ τὰ ἐκ ταύτης παρερχόμενα καλὰ ἐπιτευχθῶσι.

Δὲν πρόκειται τῇ ἐπιτροπῇ νά μελετήσῃ τὰ περὶ τὴν χωροστάθμησιν ταύτην καὶ νά βεβαιώσῃ ἢ μὴ ἂν αὕτη ἐγένετο ποτε ἢ γίνεται ἐν Ἀθήναις ἢ ἂν αἱ ἰσοπεδώσεις τῶν οἰκοπέδων, πλατειῶν, ὁδῶν, ἀγρῶν κτλ. γίνονται σύμφωνα πρὸς τοὺς διέποντας τὴν κατασκευὴν τῶν πόλεων νόμους τῆς μηχανικῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐν θέμα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἔχει νά ἐξετάσῃ : ἂν ἡ ἰσοπέδωσις γίνεται κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς.

Τολμᾷ λοιπόν, ἐπὶ ἐκείνων τὰ ὅποια εἶδε στηριζομένη, νά ἀποφανθῇ ἀρνητικῶς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἔτι πλέον, τολμᾷ νά κηρύξῃ, ὅτι μία πηγὴ νόσων, τοῦλάχιστον ἐξ ἐκείνων, αἵτινες παράγονται ἐκ τῆς σήψεως ὀργανικῶν οὐσιῶν, εἶνε ἡ ἰσοπέδωσις αὕτη.

Καὶ τοῦτο διὰ τὸν ἐξῆς λόγον. Πανταχοῦ, ὅπου ἐπιχωματώσιν γίνεται, ἐπισυμβαίνουν διὰ τὰς κακὰς. Πρῶτον ὅτι μετὰ τῶν ὑλῶν, ἃς ἐκεῖ ἐπίτηδες φέρουσιν οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν ἰσοπέδωσιν, ἥτοι πετρῶν καὶ χώματος, συμπαραφέρουσι καὶ παντοίας ὀργανικὰς ὕλας, οἷον ξηρὰ φυτὰ, ξύλα, ἐνδύματων ῥάκη, πάντα τῆς γειτονίας τὰ παλαιὰ ὑποδήματα, καὶ δὴ παλαιοπάπουτσα καλούμενα, τὴν ἐκ τῶν ὁδῶν ἐνίοτε συναθροίζομένην κόνιν, κόπρους ζώων κτλ. Καὶ δεύτερον ὅτι ἐν τοῖς χώροις τούτοις, εὐρίσκοντες μέρος κατάλληλον ὅπως ἐλαφρώσῃ τὰ ζῶα αὐτῶν τοῦ βάρους τὸ ὅποιον σύρουσιν, οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν καθαριότητα τῆς πόλεως νοοῦσι οὐχὶ σπανίως τὰ ἐν τοῖς κάρροις αὐτῶν περιεχόμενα σκύβαλα.

Αἱ ὀργανικαὶ αὗται ὕλαι, κατ' ὀρμὴν βεβαίως σωροὺς ἐριμμένα καὶ μὴ φαινόμενα εἰς τὸν παρερχόμενον διαβάτην, εὐκόλως καλύπτονται ὑπὸ χώματος προστεθέντος καὶ μένουσι κρυφθέντα· τὸ μέρος μετὰ ταῦτα ἰσοπεδοῦται, οἰκίαι ἐπ' αὐτοῦ κτίζονται, ὁδοὶ χαράσσονται, καὶ τὸ ἔδα-

φος ἐκεῖνο ὁμοιάζει πᾶν ἄλλο τῆς πόλεως. Ἄλλ' εἶναι πράγματι τοιοῦτο ;

Ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ περιττὸν νά συζητήσῃ. Βεβαιωθείσα ὅμως ὅτι τυχαίως μόνον ῥίπτονται ἐκεῖ ὀργανικαὶ οὐσίαι, — διότι ἐκτὸς τῶν ἰσοπεδουμένων ἐκείνων μερῶν, ἅτινα ἐν τῇ προτέρᾳ αὐτῆς ἐκθέσει ἀνέφερον, εἶδε τὸ αὐτὸ φαινόμενον : εὐθύς ἐν ἀρχῇ τῆς ὁδοῦ Φαλήρου περὶ τὸν κήπον τοῦ Παρθενῶνος· παρὰ τὴν κοίτην τοῦ Ἰλισσοῦ περὶ τοὺς οἴκους τῆς Δουκίσσης, ὅπου νῦν ὁ στρατὸν τοῦ πυροβολικοῦ κατὰ τὰς ὁδοὺς τὰς φερούσας ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Κηφισσίας εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Κολωνακίου, ὅπως καὶ τὰς παρ' αὐτὰς μάνδρας, παρὰ τὴν γαλλικὴν Σχολὴν παρὰ τὴν πλατεῖαν τῆς πρὸς τὰ λατομεῖα Στρέφη συνοικίας· ὅπισθεν τοῦ Πολυτεχνείου καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν χωρίζουσαν τοῦτο ἀπὸ τῶν μηχανουργειῶν αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ Ζαππείου ὅπισθεν τῆς οἰκίας Θ. Ὀρφανίδου· παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Λυκαβητοῦ καὶ Ἀγγέσμου κτλ. κτλ., — ἡ ἐπιτροπὴ περὶ τούτων βεβαιωθείσα μεγάλως ἐσκανδαλίσθη μὴ κατορθώσασα νά ἐννοήσῃ διατὶ εἰς τοὺς ἰσοπεδουμένους τούτους χώρους δὲν ῥίπτουσι καὶ τὰ περιεχόμενα τῶν βαρελιῶν τῶν ἐργατῶν τῆς νυκτός, ἀλλ' ἀναγκάζουσι τοὺς πτωχοὺς τούτους ἀνθρώπους νά φέρωσι τὰ ἔργα, οὐχὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, εἰς μακρὰς ἀποστάσεις. Διότι, ἂν τοῖς τελευταίοις τούτοις ἐδίδετο τὸ δικαίωμα νά πετῶσι τὰς βούτσας αὐτῶν κατὰ τὰ ἰσοπεδούμενα μέρη, — ὅπως συνέβη ἀπαξ ὅπισθεν τῆς οἰκίας Θ. Ὀρφανίδου, — παρατηρήσατε πόσα καλὰ θὰ προέκυπτον : Πρῶτον οἱ ἐργάται οὗτοι ὀλιγώτερον θὰ ἐκοπιάζον· δεύτερον ὁ χώρος, ὅστις σήμερον μένει ἐπὶ δύο καὶ τρία ἔτη φέρων σωροὺς πετρῶν καὶ σκυθάλων, ταχύτατα θὰ ἰσοπεδοῦτο· τρίτον ἡ πόλις κανονικώτερον κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις θὰ ἐξετείνετο· καὶ τέλος ἐκεῖνοι οἵτινες ἐπὶ τῶν ἰσοπεδωθέντων τούτων χώρων θὰ ἐκτίζον, οὐ μόνον κήπους εὐθαλεῖς θὰ ἔβλεπον ἀναπτυσσομένους, ἂν τοιοῦτους ἐκαλλιέργουν, ἀλλ' ἐν καθαρᾷ συνειδήσει θὰ ἠδύναντο νά φυτεύωσι λάχανα καὶ ἀγγινύρας, ἐξ ὧν μέγα θὰ ἐκαρποῦντο ὄφελος· τοσοῦτον ἡ γῆ ἐκεῖνη θὰ ἦτο ἀγαθὴ διὰ τὰς περιεχομένας θρεπτικὰς ὀργανικὰς ὕλας.

B.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν κόπρον τῶν ζώων, ἡ κάλλιον τῶν ἀκαθαρσιῶν, ἃς ἐξάγουσιν ἐκ τῶν σταύλων, μόνον ἐκεῖνοι ὕμῶν δύνανται νά ἔχωσιν ἰδέαν τοῦ πράγματος, ὅσους ἔτυχέ ποτε νά κατοικήσωσιν οὐκίαν συνορεύουσαν σταύλῳ.

Αἱ κοπρίσεις τῶν κτηνῶν θεωροῦνται ὡς μία τῶν ἀρίστων οὐσιῶν· τούτου ἕνεκα ἀδραεῖς δαπάναις ἀγοράζονται. Ἄλλὰ καὶ αἱ ἀρίστα ἂν ὑποθεθῶσιν οὐσίαι πρὸς βελτίωσιν τοῦ χώματος τῶν ἀγρῶν, δὲν ἀκολουθεῖ ἐκ τούτου ὅτι εἶνε καὶ ὑγιεινὰ, ἢ τοῦλάχιστον μὴ βλαβεραὶ τῇ ὑγείᾳ. Ἄλλὰ καὶ ἀβλαβεῖς καθ' ἑαυτὰς τέλος ἂν ὑποθεθῶσιν, αἱ ἐξ αὐτῶν ἀναπαιρτόμεναι ἀναθυμιάσεις, καὶ τὰ ἐκ τῆς σήψεως αὐτῶν προκύπτοντα ὀμμωνοῦχα ἀέρη, εἶνε τόσῳ δυσώδη, ὥστε ἀληθῶς φαινόμενον πρωτάκουστον νά συναθροίζονται εἰς σωροὺς μεγάλου κί ὕψους αὗται ἐντὸς τῆς πόλεως ἢ κατὰ τὰ πρόθυρα αὐτῆς, καὶ ἐπὶ μακρὸν ἐκεῖ νά διατηρῶνται.

Ὁ κατερχόμενος τὴν ὁδὸν Φαλήρου, ἐκτὸς τῆς δυσωδίας ἣν αἰσθάνεται τῆς παρερχομένης ἐκ τῶν ἰσοπεδουμένων χώρων, τῶν σκυθάλων ἅτινα πάντες οἱ περίοικοι χέουσι πρὸ τῶν οἰκιῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἐκ τῶν μικρῶν παρὰ τοὺς ὀπισθίους τοίχους τῶν οἰκιῶν ἀποπάτων, ἐκ τῶν πέρυξ κτηνοτροφειῶν, ἅτινα δὲν εἶνε ἡ καθαριότης προσωποποιεῖ-

μένη, — παρατηρεῖ ἔνθεν καὶ ἔνθεν σωρούς μεγάλους κόπρου ζώων. Τὸ αὐτὸ ἀπαντᾷ καὶ εἰς πολλὰ μέρη τῆς παρὰ τὰ λατομεῖα Στρέφη συνοικίας, ὁμοίως παρὰ τὴν ὁδὸν Κολοκυθούς καὶ τὰ ἐξώτερα μέρη τῆς συνοικίας Βάθειας κτλ.

Ἄλλὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο, καθ' ὃ παρατηρεῖται ἡ κόπρος αὐτῆ εἰς μεγάλους σωρούς, καὶ ἐξ οὗ, — ὅσον τοῦλάχιστον γνωρίζει ἡ ἐπιτροπή, — οὐδέποτε αὐτὴ ἐλλείπει, εἶνε ὁ ὅπισθεν τοῦ βασιλικοῦ βασιλικὸς λαχανόκηπος. Ἐκεῖ αἱ ἐκ τῶν βασιλικῶν σταύλων βεβαίως προερχόμεναι ἀκαθαρσίαι συναθροίζονται εἰς μεγάλους σωρούς, καὶ ἀφοῦ ὑποστῶσι τὴν προσήκουσαν ζύμωσιν, μεταφέρονται εἰς τὰ βασιλικά κτήματα πρὸς λίπανσιν αὐτῶν. Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἀναδίδουσι φοβερὰν δυσωδίαν, τοιαύτην, ὥστε πολλάκις οἱ χάριν περιπάτου ἐκεῖθεν διερχόμενοι, ἀναγκάζονται νὰ σπεύδωσι τὸ βῆμα ἢ ἔρχονται πρὸς τὸ ἀντίθετον πεζοδρόμιον, ὅπως ἀποφύγωσι, καὶ τὸ ταχύτερον μάλιστα, τὸ ἄρωμα, οὗ ἡ ἀπόλαυσις δὲν ἦτο βεβαίως ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ περιπάτου αὐτῶν.

Γ.

Εὐτύχημα διὰ τὴν ὑγείαν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν εἶνε ὅτι φέτος ὑπ' οὐδεμιᾶς ἐπιζωοτίας προσεβλήθησαν τὰ κατ' αὐτὴν καὶ περὶ αὐτὴν κτήνη. Διότι βεβαίως ἂν, παρὰ τὰ ὑπάρχοντα κακὰ, προσετίθετο καὶ θάνατος εἰς τὰ ζῶα, οἱ κίτριοι τῶν Ἀθηνῶν, διπλασίως ὑπὸ νόσων θὰ ἐμαστίζοντο.

Ἀεγεῖ ταῦτα ἡ ἐπιτροπή παραχθεῖσα ἐκ τῆς παρατηρήσεως ὅτι πάντα τὰ παυσάμενα τοῦ ζῆν μικρὰ οἰκιακὰ ζῶα ῥίπτονται πρὸ τῶν οἰκιῶν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ, ἢ παρὰ τὴν γωνίαν τῆς πρώτης μάνδρας. Καὶ ὅσα μὲν τούτων θνήσκοντα ἐντὸς τῆς πόλεως ῥίπτονται ἐπὶ τῶν ὁδῶν, οἱ καθαρίζονται μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἀντὶ μικροῦ τιμῆματος μεταφέρονται ὅπου καὶ τὰ σκύβηλα. Ὅσα ὅμως θνήσκουσι κατὰ τὰ ἐξωτερικώτερα μέρη τῆς πόλεως, οἱ αὐθένται αὐτῶν, λαβόντες ἐκ τῶν δύο ποδῶν, πετῶσιν ὅσον δύναται μακρὰν, ἐντὸς τῆς παρακειμένης μάνδρας ἢ τοῦ ἀγροῦ, κατὰ τὴν γωνίαν τοῦ τοίχου ἢ τὴν καμπὴν τῆς ὁδοῦ.

Διὰ ταῦτα περιερχομένη τὰ ἐξωτερικὰ μέρη ἡ ἐπιτροπή, πολλαχοῦ παρετήρησε σεσηπῶτα καὶ ἀηδῶς ὄζοντα, ἢ γυμνωθέντα τῶν σαρκῶν, παντοῖα ζῶα.

Οὕτω παρετήρησε κατὰ τὸ συνοικεῖον πρὸς τὴν πύλην τοῦ Ἀδριανοῦ κρηπίδωμα τοῦ Ὀλυμπείου κῦνα πρὸ πολλοῦ ἐκεῖ παρὰ ὁδόν, ἥτις τὴν ὥραν ταύτην ὡς συχνότατος περιπάτος χρησιμεύει, τὸν αἰώνιον ὕπνον κοιμώμερον. Ἄλλον παρὰ τὴν οἰκίαν Θ. Ὀρρανίδου μεταξὺ τῶν σκυβάλων καὶ τῶν περιττωμάτων ἄλλον κατὰ τὴν μεταξὺ τῶν παρὰ τὴν οἰκίαν ἀνδρῶν δίοδον, ἄλλον κατὰ τὰ ἰσοπεδοῦμενα ἀντιπρὸς τὴν γαλλικὴν Σχολὴν πλησίον ὄρνιθος· παρὰ τὴν κωπὴν καὶ Ἰλισσοῦ γαλῆν καὶ Ἰνδιανὴν ὄρνιθα· παρὰ τὸ βῆμα τὸ ἐν τῇ πλατεῖᾳ τῆς συνοικίας τῆς παρὰ τὰ λατομεῖα ἄλλον ἄλλον κῦνα μεγαλόσωμον καὶ ἀγριόμαλλον. Καὶ παρετήρησε ἡ ἐπιτροπή ὅτι μεγάλως ἐξεπλάγη μὴ ἀπαντήσασα μὲν ἐν τούτων καὶ σκελετοὺς ἢ κεφαλὰς ἵππων καὶ ὄνων, μετὰ σαρκῶν καὶ αἵματος εἰς τὰ πρόθυρα τῆς πόλεως.

Βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι, ὀλίγον μακρότερον παρὰ τὴν θέσιν βαθὺ φέρωρ περίπου, τὴν ἐκπληξίν αὐτῆς ταύτην καθυσάχασεν ἡ ὄψις θεάματος παρομοίου, τοῦ ὁποίου οὐδέποτε αὐτοῖς ὅμοιασιν εἶχε γίνεαι μάρτυς, μόνον δ' ἐξ ἀναγνώσεως ἐγνώριζεν.

Ἐκεῖ που ἐν τῇ κρήτῃ τοῦ Ἰλισσοῦ, εἰς ἀπόστασιν χιλι-

μέτρου ἢ μικρόν πλέον ἀπὸ τῶν πρώτων πυκνοτέρων τῆς πόλεως οἰκιῶν καὶ μόλις εἰς ἑκατοντάδων τινῶν ἀπόστασιν ἀπὸ κατοικουμένων μερῶν, ἀγέλη μαυρῶν πτηνῶν διὰ τοῦ χρώματος τοῦ μελανοῦτος τὴν λευκὴν τοῦ ποταμοῦ κοίτην, τῶν κρωγμῶν καὶ τῶν ἐκ χαρᾶς πτήσεων, ἐκίνησε τὴν προσοχὴν τῆς διερχομένης ἐκεῖθεν ἐπιτροπῆς, ἥτις καὶ πλησιάσασα εἶδεν ἐλσεινὸν θέαμα. Δύο μανδρόσκυλοι βουλημιῶντες καὶ ἀγέλη κοράκων ἠμιλλῶντο τίς ταχύτερον καὶ ἀρπακτικώτερον νὰ σχίσῃ τὰς ὑπολειπομένας ἐπὶ τῶν ὀστέων δύο ἵππων ἐκεῖ ριφθέντων σάρκας, καὶ τις μεγαλείτερον τέμαχος ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἤδη κρεάτων νὰ καταπῆ. Καὶ ἠγωνίζοντο ἀμφοτέρω τὰ εἶδη τῶν θηρίων οὐδόλως πρὸς ἀλλήλα μαχόμενα, οὐδ' ὑπ' ἀλλήλων πτοούμενα. Μόνον δὲ ἡ παρουσία τῆς ἐπιτροπῆς καὶ οἱ λίθοι διερχομένου μετὰ κάρρου παιδὸς, ἐξεδίωξαν τὰ ὄρνεα καὶ τοὺς ἀργούς κῦνας, λείχοντας τὰ βρωμερὰ αὐτῶν ῥύγχη. Καὶ τότε μόνον ἠδυνήθη ἡ ἐπιτροπή νὰ σπουδάσῃ ἐκ τοῦ πλησίον, ὅσον τοῦτο ἦτο δυνατόν διὰ τὴν ἀποπνεομένην δυσωδίαν, πόσον φοβερὸν εἶνε τὸ θέαμα ζώου ἀφιεμένου ἔλωρ κύνεσσιν, οἰωνοῖσι τε πάσι.

(Ἐπεταῖ συνέχεια)

ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΦΑΝΤΑΡΟΥ

(Ἐκ τοῦ Β' τόμου τῶν ποιημάτων Σουρῆ)

Μὲς ἴστον παλάτι γίνεται χορός,
κι' ἐγὼ ἀπ' ἔξω στέκομαι φρουρός.
Μιὰ ὥρα τριγυρίζω ἐδῶ πέρα,
κι' ἐγὼ θαρρῶ πῶς εἶμαι ὅλη ἡμέρα.

Γιὰ σὰς ὀπνῶ πηδάτε ἴστον χορό,
περνοῦνε καὶ ἡ ὥραις ἴστον φτερό.
Γιὰ τὸ φτωχὸ φαντάρο ποῦ φυλάγει,
θαρρεῖς πῶς καὶ ἡ ὥρα ἴπισω ἴπάγει.

Ἰστον πόλεμο νὰ ἦται καὶ νὰ κρηώνης,
καθόλου δὲν σὲ μέλλει, δὲν θυμόνεις.
Μὰ νὰ χρευῖ ὅλη ἡ Ἑλλάς,
καὶ σὺ μὲ τόσο κρῦο νὰ φυλάξ;

Ὅρσε λοιπὸν εἰς ὄλο τὸ ντουνιά,
τὸν ἄδικο, τὸν ψεύτη, τὸν φονιά.
Ἄλλος νὰ τρώῃ κότσι καὶ καπόνια,
καὶ νάχη κάθε ἴλιγο καὶ γαλόνια.

Καὶ ἄλλος μὲς ἴστον νίχτα νὰ παγώνη,
χωρὶς νὰ πηῆ κρασί μισὸ γαλόνη;
Ἄς ἤμουν δυνατὸς σὰν τὸν Σαμφῶνα,
ν' ἀγκάλιζα ἐκεῖνη τὴν κολώνα!

Νὰ γκρεμισθοῦν κορώναι; καὶ παλάτια,
κι' εὐθὺς ἄς ἐγινόμενα κομμάτια.
Χορεύετε καὶ πίνετε καὶ τρώτε,
κομποῖ μου γαλονάδες καὶ ἱππόται.

Καθόλου τὰ καλὰ σὰς δὲν ζηλεύω,
καὶ οὔτε νύφαις πλούσιαις γυρεύω.
Ἐγὼ μιὰ μόνον ἔχω συλλογή,
πότε θεὸς νὰ φωνάζω — Ἄλλ... ἀγὴ!